

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 50

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 20/10/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị pháp sư, quý vị đồng tu, xin chào mọi người. Hôm nay là lần giải đáp câu hỏi thứ 50, trước tiên là câu hỏi của đồng tu Trung Quốc, có mười mấy câu hỏi.

Hỏi: Câu hỏi đầu tiên là, làm thế nào mới thực sự trang nghiêm đạo tràng?

Đáp: Câu hỏi này hỏi vô cùng hay. Lần này chúng tôi vinh dự được Trụ sở UNESCO mời tổ chức Đại lễ Vesak 2.550 năm của Thích-ca Mâu-ni Phật tại Paris, tức là lễ Phật Đản. Có rất nhiều người nói lễ Phật Đản là mừng 8 tháng 4, tại sao tới tháng 10 lại tổ chức buổi lễ này? Theo quốc tế, trong một năm nay, bất kỳ ngày nào trong một năm nay đều có thể tổ chức. Giống như sinh nhật, lễ kỷ niệm lớn, là 2.550 năm, 50 năm là một tiết mục lớn, cho nên trong năm nay, bất kỳ ngày nào trong năm đều có thể tổ chức. Cho nên Liên Hợp Quốc chọn tổ chức vào 3 ngày 7, 8, 9 của tháng 10 năm nay. Hoạt động này, chúng ta biết được tổ chức UNESCO tới năm nay là 60 năm, trong 60 năm này chưa từng tổ chức hoạt động tôn giáo, đương nhiên càng chưa từng tổ chức qua hoạt động của Phật giáo, đây là lần đầu tiên. Tổ chức vô cùng thành công, mọi người đều rất hoan hỷ. Ngày khai mạc, tổng thư ký đích thân đến phát biểu, ba ngày để lại ấn tượng rất tốt trên thế giới, mọi người đều vô cùng tán thán, cho nên hoạt động này tổ chức rất thành công. Đây là trang nghiêm đạo tràng quốc tế, trang nghiêm đạo tràng thực sự.

Trang nghiêm có nghĩa là tốt đẹp, có nghĩa là viên mãn. Trang nghiêm đạo tràng thực sự là gì? Tam học giới định tuệ, đầy đủ tam học, đầy đủ lục hòa, đó chính là trang nghiêm thực sự. Nếu không có tam học, không có lục hòa, vậy thì giống như điều mà trước đây có một số người từng nói, có chùa không có đạo, không thể hưng giáo; chùa là đạo tràng, có đạo tràng, không có đạo. Các bạn phải biết, đạo Phật chính là tam học, lục độ, lục hòa. Lúc Tịnh tông học hội của chúng ta vừa thành lập, đề ra năm khoa mục tu hành, đó là năm khoa mục: tịnh nghiệp tam phước, lục hòa kính,

tam học, lục độ, Phổ Hiền thập nguyện. Năm môn này coi trọng ở hành môn, hành môn tức là nói nguyên tắc chỉ dạy tu hành.

Tại sao mấy năm gần đây chúng tôi đặc biệt đề xướng Đệ Tử Quy? Đệ Tử Quy là căn cứ theo điều gì để đề xướng? Nói cho các bạn biết, căn cứ theo tịnh nghiệp tam phước. Tịnh nghiệp tam phước tổng cộng có 3 điều 11 câu, điều đầu tiên “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”, đây là điều đầu tiên. “Hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng”, hiếu thân tôn sư là nền tảng của đức hạnh. Chúng ta nhìn thấy tình trạng hiện nay, tình trạng trong cửa Phật chúng ta, đồng tu tại gia không làm được thập thiện nghiệp, đồng tu xuất gia không làm được sa-di luật nghi. Đây đều là nền tảng của nền tảng, tại sao họ không làm được? Chúng ta mở quyển kinh ra, bạn xem Thế Tôn gọi “thiện nam tử, thiện nữ nhân”, thiện này là tiêu chuẩn. Cửa Phật nói tiêu chuẩn thiện nam tử, thiện nữ nhân là thập thiện nghiệp, cho nên là điều đầu tiên trong tịnh nghiệp tam phước. Nhất định phải đầy đủ thập thiện thì mới có thể thọ tam quy ngũ giới, bởi vì tam quy ngũ giới là điều thứ hai, bạn không có điều đầu tiên thì không thể có điều thứ hai. Điều thứ hai là “thọ trì tam quy, đầy đủ các giới, không phạm oai nghi”, bạn không có thập thiện nghiệp thì bạn làm sao có thể thọ tam quy ngũ giới chứ?

Cho nên tại sao ngay cả thập thiện đều không làm được? Điều này đáng để chúng ta suy ngẫm sâu sắc. Tại sao người trước đây có thể làm được, tại sao con người hiện nay không làm được? Khiến chúng ta nghĩ tới lời dạy bảo của Thế Tôn trong kinh điển: “Đệ tử Phật, nếu không học Tiểu thừa trước, rồi học Đại thừa sau thì không phải đệ tử Phật”. Tịnh độ tông của chúng ta là Đại thừa, Đại thừa nhất định phải xây dựng trên nền tảng Tiểu thừa. Phật giáo Trung Quốc đối với phiên dịch kinh điển Tiểu thừa có thể nói là vô cùng viên mãn. Tứ A-hàm trong Đại tạng kinh của chúng ta là kinh Tiểu thừa, so sánh với kinh điển tiếng Pali nam truyền hiện nay, đại khái kinh điển của họ phiên dịch nhiều hơn chúng ta 50 bộ. Các bạn biết được, kinh Tiểu thừa đều không dài, đại khái là khoảng gần 3.000 bộ, 3.000 bộ chỉ nhiều hơn 50 bộ, cho nên không hơn quá nhiều. Từ đó biết được, chúng ta phiên dịch rất hoàn chỉnh.

Vào thời Đường, Tiểu thừa có hai tông phái, cho nên Phật giáo Trung Quốc là mười tông phái, có Câu Xá tông, Thành Thật tông, hai tông phái này là tông phái Tiểu thừa. Nhưng từ giữa thời Đường trở về sau, người Trung Quốc không học Tiểu thừa nữa. Những năm cuối thời Đường đến thời Tống, hai tông phái này không còn

nữa, cho nên người Trung Quốc hiện nay chỉ biết có tám tông phái, tám tông phái Đại thừa, rất ít người biết có hai tông phái Tiểu thừa này. Đây là nguyên nhân gì? Tại sao người Trung Quốc không tuân theo lời dạy của đức Phật, không học Tiểu thừa trước, sau đó mới học Đại thừa? Nhất định phải hiểu đây là nguyên do gì.

Người Trung Quốc dùng Nho và Đạo thay thế, thay thế Tiểu thừa. Có giáo dục luân lý đạo đức của nhà Nho, có giáo dục thanh tịnh vô vi của nhà Đạo đủ để thay thế Tiểu thừa, cho nên không dùng Tiểu thừa nữa. Đến hiện nay thì khó khăn rồi, Tiểu thừa không học, Nho cũng không có, Đạo cũng không có, vừa mới bắt đầu liên hướng tới Đại thừa, cho nên thấy được sự thiếu sót của hành môn. Sự thiếu sót này tổn hại quá lớn, giống như một cái cây vậy, không có rễ, cho nên dụng công tu học Đại thừa như thế nào đều không thể đơm hoa kết trái. Mục đích tu học chủ yếu của Đại thừa là minh tâm kiến tánh, kiến tánh thành Phật, tức là đại triệt đại ngộ mà người bình thường nói tới. Hiện tại chúng ta học Phật không có chỗ ngộ, không đoạn trừ được phiền não tập khí, không có tam học giới định tuệ, đây là nhân tố đầu tiên dẫn đến cửa Phật của chúng ta ngày nay suy bại. Cho nên chúng ta nhất định phải biết. Hiểu được rồi thì chúng ta phải bắt đầu khắc phục từ chỗ nào? Vẫn là bắt đầu khắc phục từ Nho Đạo.

Cho nên tôi thường nói, Trung Quốc từ xưa đến nay, dạy học truyền thống có ba cái rễ, giống như cây có rễ. Rễ của nhà Nho là Đệ Tử Quy, rễ của Đạo giáo là Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, rễ của Phật giáo là kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, ba bộ này là gốc rễ, gốc rễ của gốc rễ. Nếu không có ba thứ này, ba thứ này không phải để đọc, không phải để học thuộc, không phải để giảng, mà là để thực hành trong cuộc sống, thực hành trong công việc, thực hành trong đối nhân xử thế tiếp vật; nói cách khác, chúng ta phải nghiêm túc cố gắng làm được 100% thì bạn mới có thọ dụng. Bạn có cái rễ này, sau đó lại thọ tam quy ngũ giới, bạn có thể làm được. Tam quy đó là tam quy thực sự, quy y Phật, giác mà không mê, thực sự là giác mà không mê, quy y pháp là chánh mà không tà, quy y tăng là tịnh mà không nhiễm, thực sự làm được, thực sự có tác dụng! Sau đó tại gia là ngũ giới, xuất gia là sa-di luật nghi, tự nhiên rất dễ dàng làm được, không hề khó khăn chút nào, chúng sanh ra từ gốc rễ. Hiện tại chúng ta cảm thấy khó khăn như vậy, chính là không có nền tảng Nho, không có nền tảng Đạo. Cho nên chúng tôi rất muốn mở lớp để bồi dưỡng.

Mấy ngày trước tôi nhận được một bức thư, một người xuất gia viết cho tôi. Người đó nói nghe nói chúng tôi muốn mở học viện ở Úc, lại nghe nói muốn tới học

viện học thì phải nộp 200.000 đồng. Tôi không biết tin này truyền đi từ đâu? Cậu ấy nói cậu ấy không có nhiều tiền như vậy. Cho nên rất nhiều thông tin truyền sai. Chúng tôi mở lớp dạy học không thu một đồng nào, cúng dường tứ sự, chúng tôi đều sẽ cung cấp. Điều kiện của chúng tôi là gì? Điều kiện là tại gia thì bạn phải thực hành Đệ Tử Quy, Cấm Ưng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo; nếu xuất gia thì thêm Sa-di Luật Nghi. Bạn làm được 100% thì chúng tôi hoan nghênh bạn đến tham gia học viện của chúng tôi. Nếu chưa làm được, đừng nói là 200.000, bạn cầm 2 triệu cho tôi thì tôi cũng không nhận, tôi không cần tiền của bạn. Cho nên thực sự vì bồi dưỡng nhân tài Nho Thích Đạo, đây là một sự kiện trọng đại hiện nay.

Cho nên thực sự có chí hướng tới, giống như pháp sư Huyền Trang phát nguyện khi còn trẻ vậy, “xa thì kế thừa Như Lai, gần thì rạng rỡ đại pháp”. Có chí nguyện như vậy, chúng tôi sẽ đập đầu với bạn, cầu còn không được, chúng tôi quỳ xuống đất, cung kính mời bạn tới học viện của tôi; không có chí nguyện như vậy, bạn tới cũng không có tác dụng, bạn cũng không học được điều gì. Pháp thế gian, pháp xuất thế gian, người xưa thường nói “học được từ trong cung kính”. Chúng ta xem thử hiện nay, tình hình trong nước thì tôi không biết, tôi ở nước ngoài tương đối nhiều, những trường học cao cấp ở nước ngoài, đại học nổi tiếng, sinh viên đa phần là tâm tình nóng vội, tâm tình nóng vội không học được điều gì. Thực sự học được điều gì, pháp thế gian, pháp xuất thế gian là một đạo lý, phiền não nhẹ, trí tuệ tăng. Đại thừa coi trọng giới định tuệ, pháp thế gian của Trung Quốc cũng là giảng giới định tuệ, nó không gọi bằng tên này, trên thực tế là giống nhau. Chúng tôi đi học từ nhỏ, thường nghe giáo viên nói, nhận xét của giáo viên đối với học sinh, học sinh nào đó có ngộ tánh, học sinh nào đó ngộ tánh kém một chút, coi trọng ở ngộ! Không giống giáo dục hiện nay, giáo dục hiện nay là học ghi nhớ, bạn nói bạn đọc rất nhiều, nhớ rất nhiều; trước đây không phải vậy, trước đây không coi trọng bạn nhớ bao nhiêu, học bao nhiêu, mà coi trọng ngộ tánh của bạn. Ngộ từ đâu mà có? Ngộ từ tâm thanh tịnh mà có. Cho nên tâm định lại thì chúng mới khai ngộ; tâm không định được thì làm sao có thể khai ngộ? Cho nên kinh Kim Cang nói: “Lòng tin thanh tịnh, ắt sanh thật tướng”, thật tướng là bát-nhã.

Thời đại hiện nay của chúng ta, phiền não tập khí của bản thân rất sâu, cảm dỗ danh văn lợi dưỡng bên ngoài không biết mạnh hơn gấp bao lần so với trước đây, tâm của bạn làm sao định lại được? Tâm không định được, học thuật của bạn liền không đạt được. Bạn xem, lúc đại sư Ấn Quang trả lời rất nhiều người xin lời khuyên

của ngài, “một phần thành kính được một phần lợi ích, mười phần thành kính được mười phần lợi ích”. Từ đó biết được, học vấn thế gian, xuất thế gian đều là từ trong thành, chân thành cung kính mà có được. Không có chân thành cung kính, giáo viên không dạy bạn, tại sao giáo viên không dạy bạn? Dạy bạn, bạn không cách nào tiếp thu được, bạn không lĩnh ngộ được, nói cách khác là lãng phí tinh lực. Không phải là giáo viên không dạy, không phải là giáo viên keo kiệt, là bạn không thể tiếp nhận, đạo lý ở chỗ này. Giáo viên không ai không từ bi, chúng ta cầu học với giáo viên, giáo viên chịu dạy, thích dạy bạn, nguyên nhân là gì? Bạn chịu tiếp nhận, bạn chịu học tập nghiêm túc, chúng ta gọi là hiếu học, bạn mới thực sự có thể học được điều gì đó.

Từ nhiều năm như vậy, bản thân chúng tôi hiện tại cũng lớn tuổi như vậy rồi, quay đầu lại tỉ mỉ nghĩ thử, quan sát thử. Nghĩ lại những gì bản thân cầu học trải qua vào năm đó, lúc trẻ tuổi không hề biết, nhưng bản thân chúng tôi làm được rồi. Làm được đây là từ nhỏ dưỡng thành tôn sư trọng đạo, dưỡng thành trước khi 10 tuổi. Tôi sanh ra ở nông thôn, 10 tuổi mới chuyển đến sống trong thành phố, giáo dục thực sự là học tập lúc còn ở nông thôn. Lúc đó có tư thực, cha mẹ và thầy giáo dạy, tiếp nhận giáo dục truyền thống, giáo dục tư thực, hiểu được một chút tôn sư trọng đạo. Mà tôn sư trọng đạo, cảnh tượng mà cha mẹ và thầy giáo chỉ dạy, khiến chúng tôi cả đời đều không thể quên được, ấn tượng quá sâu.

Sáu bảy tuổi học tư thực, lần đầu tới tư thực, tư thực chỉ có một thầy giáo, bạn học đại khái có hơn 30 người, một thầy giáo. Cha tôi dẫn theo tôi, mang theo lễ vật tới học đường, thời đó học đường là từ đường, ở trong từ đường. Trước tiên hướng tới bài vị của Khổng tử, trên bài vị viết “Đại Thành Chí Thánh Tiên Sư Khổng Tử Chi Thân Vị”, trước tiên hành lễ ba quỳ chín lạy với bài vị của Khổng tử, lễ chế thời xưa! Cha tôi ở phía trước, tôi ở phía sau lạy theo. Sau khi lạy xong, cha tôi mời thầy giáo ngồi dưới bài vị của Khổng tử, hành lễ ba quỳ chín lạy với thầy, cha tôi ở phía trước, tôi ở phía sau. Bạn nghĩ xem, cha tôi hành lễ ba quỳ chín lạy với thầy giáo, lời thầy giáo nói chúng tôi còn dám không nghe sao? Cha mẹ của chúng tôi tôn kính thầy giáo như vậy, nếu thầy giáo không hết lòng dạy dỗ học trò, thầy ấy không có lỗi với cha mẹ của người ta sao? Đây chính là hiếu đạo và sư đạo, chúng tôi học được từ chỗ này. Cho nên cả đời đối với thầy giáo không dám chậm trễ, đây là từ nhỏ dưỡng thành. Hiện tại làm gì còn kiểu giáo dục này? Không còn nữa! Không những

các bạn chưa từng gặp qua, nghe cũng chưa từng nghe qua, đây là giáo dục trước đây.

Giáo dục này ở quê nhà của chúng tôi, quê nhà của chúng tôi tương đối hẻo lánh, lạc hậu, ít nhất đã đứt đoạn 80 năm rồi. Nhưng thành phố bình thường ít nhất phải đứt đoạn 90 đến 100 năm, giống như Hồng Kông ít nhất đã đứt đoạn 150 năm rồi, đứt đoạn rồi. Tại sao vậy? Người nước ngoài tiến vào, cho nên những thứ của Trung Quốc không còn nữa. Càng là thành phố lớn thì thời gian đứt đoạn càng dài, ở vùng nông thôn hẻo lánh thì ngắn hơn một chút, chúng ta là thời kỳ kháng chiến chống Nhật đã khiến cho xã hội Trung Quốc hỗn loạn. Cho nên có chút ảnh hưởng này, chút ảnh hưởng này thực sự đã ảnh hưởng cả đời.

Lúc tôi tới Đài Loan, tôi tới Đài Loan vào năm 1949, không ai thân thích, chỉ có một mình. Vô cùng muốn học! Muốn học, bước vào trường học là không có khả năng, tại sao vậy? Không đóng nổi học phí, bản thân còn phải đi làm nuôi sống chính mình. Cho nên nghe ngóng giáo viên giỏi, lúc đó đích thực là tôi quen biết mười mấy vị giáo sư nổi tiếng, sao quen biết được? Tự mình viết thư, viết thư cho họ, tự đề cử mình. Thư tôi viết đều là dùng bút lông, chữ khải ngay ngắn, viết rất cung kính. Tôi tự mình viết văn gửi cho họ xem thử, mục đích là hy vọng làm học sinh dự thính của họ, tới trường học dự thính. Cũng có rất nhiều giáo viên nhận được thư và đã viết trả lời tôi, gặp mặt rồi quen biết một nhóm học giả, họ đối với tôi vô cùng tốt.

Sau đó tôi chuyên môn theo tiên sinh Phương Đông Mỹ học triết học, thầy Phương không cho tôi đến trường học dự thính lớp của thầy, mà mở lớp riêng dạy tôi. Chủ nhật mỗi tuần tới nhà thầy, trong phòng khách nhỏ của nhà thầy, dạy tôi 2 tiếng đồng hồ. Tôi cảm giác ân đức của thầy rất lớn, nhưng rốt cuộc do nguyên nhân gì mà thầy đặc biệt mở lớp dạy tôi thì không nghĩ tới. Tới bây giờ tôi mới hiểu được, không ngoài điều gì khác, đó là đối với thầy chân thành cung kính. Bản thân chúng tôi không có khả năng đóng học phí, ngay cả một đồng cũng chưa từng cúng dường, đặc biệt là mở lớp để dạy học. Năm đó, chúng tôi chỉ nghĩ đến một đạo lý, nếu tôi là giáo viên, có học sinh nghèo thực sự hiếu học, họ tới tìm tôi, tôi có dạy họ hay không? Người cùng tâm này, tâm cùng lý này, chúng ta có tâm chân thành, tâm hiếu học, tôi tin rằng giáo viên nhất định sẽ không phụ lòng bạn. Có ý nghĩ như vậy, dám viết thư cho những vị giáo sư này, thực sự nhận được hiệu quả. Đó là chân thành cung kính.

Tới hiện nay chúng ta xem thử, chúng ta liền hiểu, bạn xem hiện tại cũng có rất nhiều người viết thư cho tôi, chữ đều viết rất ầu, ầu tới mức rất nhiều chữ tôi đều

không nhận ra, bạn nói xem học sinh như vậy có được không? Tìm người học sinh giống như tôi vậy, dùng bút lông viết chữ ngay ngắn gửi thư cho tôi, một người tôi cũng không tìm thấy. Cho nên từ trong những hàng chữ nhìn ra được, tâm tình nóng nảy, họ không có thành kính. Không giống với thời trẻ của chúng tôi khi đó, đối với thầy giáo chân thành cung kính như vậy, đạo lý là ở chỗ này. Cho nên người ta chịu dạy, thực sự coi bạn là học trò mà đối đãi, nghiêm túc chỉ dạy bạn. Chúng ta tiếp nhận lời dạy của thầy, đích thực y giáo phụng hành, làm được 100%, thực sự làm được. Đối với thầy giống như đối với cha mẹ vậy, nhất định phải nghiêm túc phụng hành tất cả những lời dạy bảo thì người thầy chắc chắn sẽ không chỉ sai hướng, cho nên cả đời y giáo phụng hành.

Cho nên hiện tại chúng ta quay đầu lại, phải bắt đầu học từ căn bản, trước đây chưa từng học, hiện tại học bù. Tức là nghiêm túc thực hành Đệ Tử Quy, thực hành Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên là giáo dục nhân quả, Đệ Tử Quy là giáo dục luân lý đạo đức. Sau khi có nền tảng này thì bạn mới học Thập Thiện Nghiệp Đạo, thực hành Thập Thiện Nghiệp Đạo sẽ không khó. Không có hai nền tảng phía trước, Thập Thiện Nghiệp Đạo rất không dễ gì làm được, bạn cũng rất khó lý giải, mặc dù trong kinh giảng rất rõ ràng, nhưng không dễ lý giải. Có ba nền tảng này, người xuất gia thì thêm Sa-di Luật Nghi, vậy thì rất dễ dàng làm được.

Những điều dạy trong kinh điển này, chúng ta nhất định phải nhận thức rõ ràng, đó là tánh đức, tức là trong tự tánh vốn dĩ là đáng vẻ này. Sau khi bạn minh tâm kiến tánh, khởi tâm động niệm, lời nói hành vi của bạn ghi chép nó lại, chính là mấy quyển sách này, không miễn cưỡng chút nào. Thánh nhân, Phật Bồ-tát làm được rồi, cho nên đây không phải là quy tắc mà các ngài đặt ra, bắt người khác phải tuân theo, không phải vậy, là sự hiển lộ tánh đức của tự tánh. Sau khi chúng ta kiến tánh, giác ngộ, khởi tâm động niệm, lời nói hành vi của chúng ta chắc chắn là giống với điều này. Cho nên nói Phật Phật đạo đồng, người Trung Quốc thường nói cách nhìn của anh hùng thường giống nhau, đây là thánh nhân thế gian. Mặc dù chưa gặp mặt, sanh ra ở thời đại khác nhau, khu vực khác nhau, tư tưởng lời nói hành vi của cả đời họ nhìn chung không khác biệt nhiều, là hiển lộ của tánh đức.

Cho nên bốn thứ này, phải biết đây là vốn thiện của chúng ta, nhà Nho nói “người ban đầu, tánh vốn thiện”, là vốn thiện của chúng ta. Hiện nay chúng ta nhìn thấy hình như không làm được, chúng ta phải biết được, chúng ta đã bắt thiện, đã

làm trái bổn thiện. Phật nói rồi, nói càng hay hơn, “hết thấy chúng sanh vốn là Phật”, hiện tại chúng ta thấy đều không làm được, chúng ta đã không còn là Phật; chúng ta vốn là Phật, hiện tại đã không còn là Phật. Làm trái với tự tánh thì không phải là Phật; làm trái với bổn thiện, vậy thì sai rồi. Cho nên đó là bổn thiện của chúng ta, đó vốn dĩ là Phật.

Nếu chúng ta có thể làm được điều này, sau đó đức Phật quy định cho chúng ta, đời sống đoàn thể phải tu lục hòa kính, thánh nhân Trung Quốc thường nói dĩ hòa vi quý, vũ trụ tường hòa, thế giới hài hòa. Thân thể mỗi người chúng ta, mắt tai mũi lưỡi thân bên ngoài, ngũ tạng lục phủ bên trong hài hòa. Nếu bất hòa thì con người sẽ bị bệnh, cho nên hòa là tánh đức. Tại sao lại bất hòa? Phật giảng rất rõ ràng, bạn có vọng tưởng phân biệt chấp trước thì bất hòa; xa lìa vọng tưởng phân biệt chấp trước thì tự nhiên bạn sẽ hòa. Cho nên người Trung Quốc thường nói thái hòa, trung hòa, bảo hòa. Phật giảng lục hòa kính cho chúng ta, lục hòa kính là mở rộng từ bản thân tới toàn bộ vũ trụ, tới hết thấy chúng sanh, đây gọi là trang nghiêm đạo tràng thực sự. Cho nên trong đạo tràng quan trọng nhất là học tập, học tập lời dạy bảo của Phật Bồ-tát, thực hành lời dạy bảo của Phật Bồ-tát. Mục tiêu cuối cùng chính là bạn phải thực sự chứng đắc quả vị Phật Bồ-tát, đó mới gọi là trang nghiêm đạo tràng thực sự. Cho nên, trang nghiêm đạo tràng không phải là hương hỏa hưng thịnh, tín chúng rất nhiều, không phải vậy; là ở trong đạo tràng này có người thực sự khai ngộ, chứng quả hay không! Có người khai ngộ, chứng quả, đó mới gọi là trang nghiêm thực sự. Chúng ta phải biết làm theo mục tiêu, phương hướng này.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, người hỏi nói lý giải câu “không thể ít thiện căn, phước đức, nhân duyên mà được sanh về nước kia” trong kinh Di-đà như thế nào?

Đáp: Câu này rất quan trọng, bạn thực sự muốn trong đời này, muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì bạn cần nhiều thiện căn, nhiều phước đức, nhiều nhân duyên. Đầy đủ ba điều kiện này thì bạn có thể vãng sanh. Thiện căn là gì? Phước đức là gì? Lúc chúng tôi giảng kinh Di-đà đã giảng rất rõ ràng. Thiện căn là tín giải, phước đức là nguyện hành, bạn thực sự phải tin. Vậy hiện nay chúng ta có tin hay không? Người niệm Phật có tin hay không? Lòng tin đó lúc có lúc không, không thể sanh ra hiệu quả. Tại sao lòng tin của bạn không kiên định, lòng tin không thanh tịnh? Là bởi vì bạn không thể lý giải kinh Di-đà, đối với hoàn cảnh hiện thực của chúng ta cũng không thể lý giải, cho nên lòng tin của bạn không sanh khởi được.

Từ đó biết được, chúng ta muốn thực sự xây dựng lòng tin, trước tiên phải cầu giải, giải hành tương ứng! Thực sự hiểu rõ ràng, thấu triệt hai thế giới Ta-bà và Cực Lạc thì bạn mới bằng lòng buông xuống Ta-bà tới thế giới Cực Lạc, thực sự hiểu rõ rồi. Giống như di dân hiện nay vậy, tới nước ngoài, phải hiểu rõ ràng nơi đó, đích thực tốt hơn chỗ này của chúng ta thì chúng ta mới bằng lòng bỏ nơi này để di dân qua bên đó, cùng một đạo lý! Chưa hiểu rõ ràng, lòng tin từ đâu mà sanh ra được? Từ đó biết được, giáo dục quá quan trọng, học tập vô cùng quan trọng, hằng ngày đều đang học tập, đây là thuộc về thiện căn. Cho nên thiện căn là tín giải.

Phước đức là nguyện hành, tôi thực sự muốn thân cận Di-đà. Tới thế giới Tây Phương Cực Lạc là đi học, A-di-đà Phật là vị thầy tốt, chúng ta tới thân cận ngài, hy vọng ở nơi đó của ngài đại triệt đại ngộ, minh tâm kiến tánh. Thế giới này, chúng ta muốn đạt được mục tiêu này thì vô cùng khó khăn, không có vị thầy tốt, không có môi trường tu học tốt. Cho nên di dân tới thế giới Tây Phương Cực Lạc, nơi đó là môi trường tu học tốt, lại có vị thầy tốt, là đạo lý như vậy, bạn thực sự có nguyện! Hành tức là nhất hướng chuyên niệm, thực sự có thể buông xuống vạn duyên, nhất hướng chuyên niệm thì bạn chắc chắn được sanh. Đây chính là thiện căn phước đức.

Nhân duyên là gì? Nhân duyên là trợ duyên bên ngoài, tôi có thiện căn, có phước đức, tức là tôi có tín giải, cũng có nguyện hành. Duyên bên ngoài, tín giải, nguyện hành đều phải dựa vào học tập, bạn có vị thầy tốt chỉ dạy bạn, bạn thực sự gặp được kinh điển Tịnh tông đều là duyên phận. Bản thân không hiểu kinh điển, gặp được những chú giải, những chú thích của đại đức xưa, đây đều là ngoại duyên. Nếu có đạo tràng tốt cung cấp cho bạn, có đồng tu tốt bên cạnh cùng nhau nghiên cứu và tra cứu, đây đều là ngoại duyên, đây là nhân duyên, quan hệ rất lớn. Mặc dù có tín giải, nguyện hành, nhưng môi trường bên ngoài không tốt thì bạn không cách nào yên tâm học tập, như vậy cũng sẽ sanh ra chướng ngại.

Cho nên đầy đủ ba điều kiện này, các bạn phải biết rất không dễ dàng, hiếm có khó gặp, ba điều kiện này có thể đầy đủ trong đời này thì thật quá khó. Ba điều kiện này đầy đủ, không ai không thành tựu, chắc chắn thành tựu, đạo lý là ở chỗ này.

Hỏi: Thứ ba, trong cửa Phật có một số chuyện không như lý như pháp chút nào, tùy hỷ liệu có công đức hay không?

Đáp: Điều này chúng tôi giảng kinh Hoa Nghiêm, cũng chính là điều đã giảng cách đây không lâu, câu chuyện Ngũ Phiến Đè La, vậy thì bạn sẽ biết được. Chuyện này đức Phật nói trong kinh, năm vị tỳ-kheo, thực sự là không như lý như pháp chút

nào, lừa gạt tín đồ. Nhưng tín đồ coi họ là cao tăng giới luật thanh tịnh, không hề nghi ngờ chút nào, cung kính cúng dường. Cho nên sau khi vị tín đồ này chết đi thì sanh tới cõi trời thứ năm, quả báo này rất cao. Cõi trời thứ năm là trời Hóa Lạc, lên cao hơn là trời Tha Hóa Tự Tại, quả báo vô cùng thù thắng. Mà sau khi năm vị tỳ-kheo này chết đi, đây là lừa gạt người khác, lừa gạt chúng sanh, đọa địa ngục; sau khi thọ tội xong ở địa ngục, trải qua ngạ quỷ, súc sanh, họ phải trả nợ. Sau cùng từ cõi súc sanh quay về cõi người, lại gặp được con gái của người đã từng cúng dường họ, người con gái này là hoàng hậu, năm vị tỳ-kheo này là kiêu phu khiêng kiệu cho hoàng hậu. Đức Phật nói, năm người này chính là năm vị tỳ-kheo trước đây, hiện tại họ phải trả nợ nên là kiêu phu, năm người khiêng kiệu cho hoàng hậu, câu chuyện này trong kinh Hoa Nghiêm, chúng ta từng nói qua. Cho nên cúng dường phải chân thành, phải dùng tâm chân thành, tâm cung kính để cúng dường, bất luận họ như pháp hay không, bạn có phước báo của bạn, phước do tâm sanh! Phước cầu được từ trong cung kính, mình tu của mình, mỗi người có nhân quả riêng, phải hiểu điều này.

Đặc biệt là chúng ta phải sanh tâm bình đẳng, nhìn hết thấy chúng sanh đều nhìn Phật tánh của họ, hết thấy chúng sanh vốn thành Phật. Họ mê hoặc nên họ mới tạo nghiệp, tạo nghiệp nhất định phải thọ báo, cho nên từ bản tánh vốn thiện, về căn bản vốn là Phật, chúng ta đối với hết thấy chúng sanh đều sanh tâm cung kính, sanh tâm cúng dường. Phổ Hiền Bồ-tát thập đại nguyện vương dạy chúng ta, “lễ kính chư Phật”, bình đẳng, không có phân biệt, phải lễ kính. Cúng dường cũng không có phân biệt, “rộng tu cúng dường”. Nhưng tán thán thì có khác biệt, “xưng tán Như Lai” có khác biệt. Tán thán chỉ tán thán thiện, không tán thán ác, họ có ác thì không nói, không phê bình. Phải học cách không phê bình người khác, không được để điều ác của người khác ở trong lòng, dưỡng thành tâm của chính mình thuần tịnh thuần thiện thì mới nâng cao chính mình được. Nếu thường nghĩ đến lỗi lầm của người khác, bạn sẽ làm hỏng tâm của chính mình. Chúng ta thường nói, lương tâm tốt đẹp của chính bạn trở thành thùng rác của người khác, bạn nói xem có phải là bạn sai không? Tâm của chúng ta phải chứa hết thấy tịnh và thiện, thanh tịnh thiện lương của chúng sanh, sự bất thiện của họ thì chúng ta không tiếp nhận, chúng ta không để ở trong lòng thì chúng ta sẽ trở thành người thuần tịnh thuần thiện, như vậy là giúp đỡ nâng cao bản thân.

Đời người trên thế gian, mục tiêu đầu tiên là phải nâng cao chính mình. Bởi vì thế gian này là giả, “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, “mọi thứ không mang

đi, chỉ có nghiệp theo mình”, thế gian này không có thứ nào bạn có thể mang đi được, bao gồm thân thể. Những thứ không mang đi được thì là giả, không được coi trọng, không coi trọng nó; mang đi được là linh tánh, thứ này quá quan trọng. Chúng ta nhất định phải nâng cao linh tánh của chính mình, phải không ngừng khiến bản thân nâng cao lên trên.

Hỏi: Câu hỏi thứ tư, người hỏi nói học tập lúc thời gian rảnh rồi tụng phẩm Phổ Môn có thể khai mở trí tuệ không?

Đáp: Người tụng phẩm Phổ Môn rất nhiều, bạn đi hỏi thử xem có phải đều khai mở trí tuệ không? Đức Phật nói với chúng ta, trí tuệ khai mở từ đâu? Là khai mở từ tâm thanh tịnh. Cho nên Phật tổ dạy chúng ta, học tập chỉ học tập một môn, tại sao vậy? Một môn, tâm của bạn là tịnh, tâm của bạn định, dễ khai mở trí tuệ. Học tập rất nhiều môn, trong tâm của bạn là tạp loạn, tạp loạn thì không dễ khai mở trí tuệ. Cho nên Tam Tụng Kinh nói “cách dạy học, quý ở chuyên”, “cách học tập” cũng là quý ở chuyên, chỉ cần chuyên nhất. Trước đây chúng tôi theo thầy giáo học tập, tôi học giáo là theo thầy Lý, thầy Lý dạy học sinh là một môn, nếu bạn muốn học hai môn thì thầy sẽ không dạy bạn. Thầy thẳng thắn nói với bạn, bạn không có năng lực học hai môn. Thật vậy, tới khi nào có thể học hai môn? Khai ngộ. Khai ngộ rồi, không những học hai môn, có thể đồng thời học tất cả pháp môn, chưa khai ngộ thì không được. Cho nên sau khi ngộ bắt đầu tu, gọi là học rộng nghe nhiều.

Các bạn phải biết, trong tứ hoằng thệ nguyện nói “pháp môn vô lượng thệ nguyện học” là sau khi khai ngộ. Chưa khai ngộ thì cố gắng học đoạn trừ phiền não, “phiền não vô tận thệ nguyện đoạn”. Tại sao vậy? Đoạn phiền não rồi sẽ khai ngộ, sau khi khai ngộ mới có thể học pháp môn. Chưa khai ngộ, học một môn, học một môn dễ dàng khai ngộ, thâm nhập một môn. Người xưa nói, một kinh thông, hết thầy kinh đều thông, một pháp môn ngộ, hết thầy pháp môn đều ngộ. Cho nên kinh Hoa Nghiêm nói, một là tất cả, tất cả là một, phương pháp thù thắng nhất, vi diệu nhất chính là một, bạn giữ vững một thì bạn liền thông đạt. Bạn đồng thời học hai thứ thì bạn sẽ chịu thiệt thòi lớn; bạn lại học ba, bốn thứ, vậy thì bản thân bạn tạo thành rất nhiều chướng ngại, bạn sẽ không thông. Đạo lý này hiện tại có rất ít người hiểu được, tiếp nhận được. Mới đầu đã học rộng nghe nhiều, học rất nhiều thứ, tới sau cùng thì không thông thứ nào, chịu thiệt thòi lớn. Cho nên người xưa vẫn là có đạo lý, người xưa nói, “không nghe lời người xưa, thiệt thòi ngay trước mắt”. Người xưa, Không

tử là người xưa, Thích-ca Mâu-ni Phật là người xưa, tổ sư đại đức là người xưa, nghe lời các ngài không sai.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, thân là đệ tử tam bảo quy y, sau khi chết đi thân thể này liệu có thể tùy duyên để người nhà xử lý theo tập tục bình thường không? ví dụ mặc bẫy bộ quần áo, đốt nhà giấy v.v.. nên nói chuyện với người nhà như thế nào để làm theo nghi thức phật giáo?

Đáp: Nếu thực sự quy y tam bảo thì bạn không cần nghĩ tới những chuyện này. trong tâm của bạn ngay cả điều này còn chưa buông xuống thì bạn vẫn là chúng sanh lục đạo, bạn vẫn là nên luân hồi như thế nào thì luân hồi thế ấy, vì bạn vẫn chưa buông xuống điều này mà! Phật dạy chúng ta tùy duyên chứ không phan duyên, người thực sự học Phật thì hết thấy tùy duyên. Con người sau khi chết đi, người thực sự học Phật, sau khi chết đi là bạn tới thế giới Cực Lạc. Cho dù tu không tốt, tu có một chút công phu thì bạn chắc chắn được sanh lên cõi trời, bạn không còn ở nhân gian nữa, sanh lên cõi trời rồi. Thân thể này, họ thích làm như thế nào thì làm như thế ấy, hà tất còn phải vướng bận? Còn phải nhọc lòng làm gì? Nhọc lòng thì bạn vẫn chưa rời khỏi thân thể được, vậy thì bạn sẽ làm quỷ giữ xác, bạn sẽ tới cõi quỷ. Không được lưu luyến, không để ý những điều này, xử lý như thế nào đều không quan trọng.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, lúc đức Phật ở trời Đao-lợi vì mẹ mà giảng kinh Địa Tạng, lúc đó chúng đệ tử nghe kinh có phải là cũng đều có thần thông tới cõi trời tham dự pháp hội hay không?

Đáp: Có, người có thần thông đều có thể tới thiên cung tham gia pháp hội, giống như những vị thường tùy chúng của Phật đều có thần thông, đều có năng lực này. Trong Phạm Thánh Mê Ngộ Thị Ý Đồ hiển thị rất rõ ràng, các bạn phải thường xem nhiều hơn, chỉ cần bạn buông xuống chấp trước đối với hết thấy pháp thế gian, pháp xuất thế gian thì năng lực này của bạn sẽ khôi phục. Cho nên sáu loại thần thông là bản năng của mỗi người chúng ta, không phải là đến từ bên ngoài, vốn sẵn có. Tại sao lại không còn nữa? Bởi vì bạn có vọng tưởng phân biệt chấp trước, ba loại này chướng ngại mắt, cho nên năng lực này không thể hiện tiền. Bạn buông xuống chấp trước liền chứng A-la-hán; buông xuống phân biệt thì bạn chính là Bồ-tát; buông xuống vọng tưởng thì bạn sẽ thành Phật. Ba thứ này là bản thân chúng ta tự mình làm ra, Phật chỉ có thể nói rõ ràng, Phật không cách nào loại trừ giúp chúng ta, cõi

chuông phải do người buộc chuông, bản thân chúng ta mê rồi, vẫn là cần tự mình giác ngộ.

Phật nói với chúng ta, bí quyết giác ngộ chính là buông xuống. Buông xuống, trước tiên bạn phải nhìn thấu, đây là giả, không phải là thật. Kinh Bát-nhã nói rất hay, “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, “hết thấy pháp hữu vi, như mộng huyễn bọt bóng”. Chúng ta biết tụng, biết tụng nhưng không làm được, tại sao không làm được? Mê hoặc. Đây là lời Phật nói, không phải là cảnh giới của chính mình, cho nên bản thân phải thực sự tự mình tham ngộ. Tổng kết của 600 cuốn Đại Bát-nhã chính là “hết thấy pháp, không sở hữu, rốt cuộc không, chẳng thể được”, đây là thật, không hề giả chút nào.

Cho nên đồng tu học Phật, buổi tối mỗi ngày lúc đi ngủ, phải giống như lời đại sư Ấn Quang nói, nghĩ đến chữ “chết”. Bạn xem tôi ngủ rồi, không phải là chết sao, hết thấy đều không, buổi tối mỗi ngày đều chết một lần, ngày hôm sau bạn sống lại. Bạn nghĩ thử xem, lúc bạn ngủ, thế gian này thứ nào là của bạn? Bạn nằm mộng, vào cảnh giới trong mộng, thứ nào là của bạn? Từ chỗ này sẽ giác ngộ. Bạn có thể thường quán chiếu như vậy, đối với bất kỳ chuyện gì trên thế gian này bạn đều xem rất nhẹ. Xem nhẹ là tốt, xem nhẹ thì rất dễ dàng buông xuống, không còn chấp trước, không còn phân biệt, tâm của bạn sẽ khôi phục thanh tịnh. Tâm thanh tịnh sanh trí tuệ, trí tuệ mới có thể thông đạt thật tướng các pháp.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, cư sĩ tại gia tiền vãng sanh, vì trang nghiêm đạo tràng nên làm một số hoa sen, phía trên có viết “hoa nở thấy Phật” và bên trên phướn giấy có viết danh hiệu của Phật, sau khi dùng xong đốt đi có được không?

Đáp: Có thể.

Hỏi: Câu hỏi thứ tám, xin hỏi thế nào là “mang nghiệp vãng sanh”?

Đáp: “Nghiệp” này là hết thấy tạo tác, Phật nói với chúng ta, chấp trước là nghiệp, chấp trước thiện là nghiệp thiện, chấp trước ác là nghiệp ác. Nghiệp thiện, ba đường thiện, quả báo ở ba đường thiện; nghiệp ác, quả báo ở ba đường ác, không ra khỏi lục đạo luân hồi được. Mang nghiệp vãng sanh là vãng sanh thế giới Cực Lạc, nghiệp tập của bạn chưa đoạn. Không giống với những pháp môn khác, pháp môn khác nhất định phải đoạn. Ví dụ nói nếu không đoạn kiến tư phiền não của bạn thì bạn không thể chứng quả vị A-la-hán. A-la-hán, thông thường nói có bốn cấp bậc, chúng ta gọi là sơ quả, nhị quả, tam quả, tứ quả. Sơ quả Tu-đà-hoàn, sơ quả là phải

buông xuống kiến hoặc, tức là họ buông xuống tất cả kiến giải sai lầm rồi; nói cách khác, kiến giải của họ là đúng đắn. Trong kinh nói, họ đoạn trừ 88 phẩm kiến hoặc trong tam giới rồi, chứng quả Tu-đà-hoàn, sơ quả Tiểu thừa. Kinh Hoa Nghiêm của nói về Bồ-tát địa vị Sơ tín, chúng ta hiện tại đang nói đến Thập tín, hiện tại là Thập tín, Bồ-tát địa vị Sơ tín đoạn 88 phẩm kiến hoặc.

88 phẩm kiến hoặc này, đơn giản mà nói, Phật quy nạp nó lại, quy nạp thành 5 loại lớn, thứ nhất là thân kiến. Từ đó biết được, sơ quả hoặc là Bồ-tát địa vị Thập tín không còn chấp trước thân này là chính mình, tức là câu “không tướng ta, không tướng người, không tướng chúng sanh, không tướng thọ giả” nói tới trong kinh Kim Cang, sơ quả chứng đắc. Sơ quả chứng đắc là thiểu phần, nhị quả Tư-đà-hàm, họ chứng đắc được là bán phần, một nửa, tam quả chứng đắc là đa phần, tứ quả chứng đắc là mãn phần, viên mãn. Đây chính là đoạn trừ kiến tư phiền não rồi, kinh Hoa Nghiêm của chúng ta gọi là chấp trước, không còn chấp trước đối với pháp thế gian, pháp xuất thế gian, chứng quả A-la-hán, trong kinh Hoa Nghiêm gọi là Bồ-tát địa vị Thất tín. Lúc tôi giảng kết hợp quả vị này với tứ quả tứ hướng, vừa đúng với tứ quả tứ hướng của Tiểu thừa.

Nếu như lại buông xuống phân biệt thì đó là Bồ-tát, Bồ-tát có tam hiền thập thánh. Trong Biệt giáo gọi là Bồ-tát tam hiền, nếu như nói trong kinh Hoa Nghiêm nói thì là Bồ-tát Sơ trụ của Viên giáo, đây là Viên giáo, Hoa Nghiêm là Viên giáo, Bồ-tát Sơ trụ. Vọng tưởng cũng phá một phần, cho nên phá một phần vô minh, chứng một phần pháp thân, một phần pháp thân đó chính là pháp thân viên mãn. Tại sao họ không gọi là viên mãn? Bởi vì chưa đoạn vô thi vô minh phiền não, vô minh thực sự không còn nữa, vẫn có tập khí chưa đoạn. Cho nên về sau, trong hội Hoa Nghiêm hướng lên trên vẫn có 41 phẩm vô minh, thấy đều là tập khí. Tập khí không chướng ngại, không trở ngại, cho nên họ giống với Phật, trong mười pháp giới ứng cơ thuyết pháp rộng độ chúng sanh, họ không có chướng ngại. Nhất định phải hiểu điều này.

Mang nghiệp vãng sanh, tức là thế giới Tây Phương Cực Lạc, vẫn chưa đoạn, kiến tư phiền não chưa đoạn cũng có thể vãng sanh. Đây là pháp môn thù thắng không gì sánh bằng, đoạn phiền não thực sự không dễ dàng. Họ không đoạn phiền não thì làm sao có thể đi được? Chế phục phiền não. Nếu bạn có năng lực chế phục phiền não, cho nên dùng phương pháp niệm Phật. Trong tâm chỉ có một câu A-di-đà Phật, điều này thực sự phải dụng công, chúng ta xem thử người niệm Phật thực sự dụng công không nhiều. Thực sự dụng công, cách dùng như thế nào? Ý niệm vừa đề

khởi, Nam-mô A-di-đà Phật, đánh bay ý niệm này, đây gọi là thực sự dụng công. Ví dụ nói mắt của chúng ta nhìn thấy thuận theo ý mình, thuận theo ý mình thì hoan hỷ, hoan hỷ là phiền não. Hoan hỷ là tình ái liên sanh, vừa sanh khởi liền Nam-mô A-di-đà Phật, đè ép nó xuống, để tâm của bạn đều biến thành A-di-đà Phật; gặp phải cảnh không thuận, tức giận, trong lòng không vui, Nam-mô A-di-đà Phật. Bạn có thể dùng một câu A-di-đà Phật giải quyết mừng giận buồn vui của mình, đây gọi là công phu, đây gọi là đè xuống.

Cho nên niệm Phật không phải là sáng sớm niệm một tiếng đồng hồ, buổi tối niệm một tiếng đồng hồ, không phải vậy, đó là luyện tập, gọi là sớm tối đều không được quên. Công phu thực sự là gì? Ở khởi tâm động niệm, ở thất tình ngũ dục của bản thân, chuyện này phiền phức lớn rồi. Cho nên tâm vừa động, người xưa nói, không sợ niệm khởi, chỉ sợ giác chậm, tâm khởi tâm động niệm, đây là ý niệm đề khởi rồi. Thế nào gọi là giác ngộ? Người niệm Phật đề khởi câu Phật hiệu này chính là giác ngộ. Tôi dùng câu Phật hiệu này đổi hết toàn bộ những mừng giận buồn vui này, để trong tâm chỉ có A-di-đà Phật, ý niệm khác đều không có, đây gọi là công phu, đây gọi là biết niệm Phật. Cả ngày từ sáng đến tối A-di-đà Phật, A-di-đà Phật, vẫn có ưa thích, vẫn có tức giận thì có tác dụng hay không? Không có tác dụng, vậy thì không thể vắng sanh.

Cho nên biết niệm, biết niệm tức là họ có thể dùng câu Phật hiệu này duy trì tâm thanh tịnh của chính mình, đây là chân thành, thanh tịnh, bình đẳng, chánh giác, từ bi mà chúng ta nói tới, họ có thể duy trì. Mọi lúc đều có thể duy trì, dùng câu Phật hiệu này duy trì tâm thanh tịnh của chính mình. Năm điều này dùng một điều là được, Tịnh độ tông của chúng ta coi trọng nhất là thanh tịnh, tâm tịnh tức cõi Phật tịnh. Chỉ cần tâm thanh tịnh, đương nhiên sẽ bình đẳng, đương nhiên sẽ chân thành, đạt được một điều thì năm điều đều đạt được. Cho nên Hoa Nghiêm nói một tức là nhiều, nhiều tức là một, đây gọi là biết niệm. Hằng ngày niệm Phật, vẫn còn tức giận, vẫn còn khởi tham sân si, đó là không biết niệm. Niệm Phật như vậy chính là lời người xưa nói, “miệng niệm Di-đà tâm tán loạn, hét bẻ cổ họng cũng uống công”, không thể vắng sanh, phải biết điều này. Nếu bản thân chúng ta thực sự muốn vắng sanh thì phải thực sự hạ công phu. Thực sự hạ công phu, dùng một câu Phật hiệu này nếu giải quyết được phiền não tập khí của chính mình thì đây gọi là mang nghiệp vắng sanh. Bạn chưa hề đoạn, tới thế giới Tây Phương Cực Lạc rồi đoạn.

Hỏi: Câu hỏi thứ chín, xin hỏi thế nào là “nhân quả chẳng không”?

Đáp: Nhân quả tại sao lại chẳng không? Các bạn nghĩ thử xem tại sao lại chẳng không? Chưa buông xuống phân biệt, chấp trước, đương nhiên sẽ chẳng không. Ví dụ nói một người nào đó gây khó dễ cho mình, ôm hận trong lòng; ôm hận trong lòng, tương lai thường sẽ báo thù, một khi gặp được cơ hội thì họ sẽ báo thù, vậy thì oan oan tương báo. Lúc bạn báo thù, họ cũng không cam tâm, họ không hề nói: “Trước đây tôi ức hiếp anh, hôm nay anh ức hiếp tôi, thôi bỏ đi, vậy là công bằng”, vậy thì nút thắt liền được tháo gỡ; họ không phải nghĩ như vậy, họ nói: “Anh ức hiếp tôi, tôi muốn báo thù anh”, cho nên oan oan tương báo bao giờ mới dứt, đôi bên đều đau khổ. Đây gọi là chẳng giác, là chẳng không. Nếu người nào đó giác ngộ rồi, “bỏ đi, tôi tiếp nhận! Lần sau tôi sẽ không báo thù họ nữa”, vậy thì nút thắt liền được tháo ra rồi. Bạn suy ngẫm từ chỗ này thì bạn sẽ biết được tại sao nhân quả chẳng không? Chưa đoạn trừ phân biệt chấp trước. Phân biệt chấp trước đoạn rồi thì nhân quả không còn nữa, oan oan tương báo không còn nữa, đòi nợ trả nợ cũng không còn nữa.

Cho nên nhân quả trong lục đạo, đức Phật giảng rất rõ ràng, mặc dù rất nhiều, nhưng chung quy lại không ngoài bốn loại, đòi nợ, trả nợ, báo ân, báo oán, là bốn loại này. Giữa người với người chung sống cả đời chính là bốn loại duyên này. Bạn đi ra ngoài đường, có người nhìn thấy bạn rất thuận mắt, mỉm cười, gật đầu với bạn, có thể cả đời chỉ có một lần như vậy, lần sau sẽ không gặp lại nữa, vậy đó là gì? Điều là thiện duyên trong đời quá khứ. Có người nhìn thấy bạn không thuận mắt, trừng bạn một cái, trong đời quá khứ có ác duyên, chuyện này chúng ta thường gặp phải! Gặp phải tình huống này, chúng ta liền nghĩ tới lời dạy bảo của đức Phật trong kinh, không cần để ở trong lòng, đối với hết thảy chúng sanh đều là thiện ý, đều là có tâm cảm ơn, vậy là đúng.

Hỏi: Câu hỏi thứ mười, người hỏi nói mặt học từng cùng đồng tu đi tới Ấn Độ, tham gia lễ cúng dường trai tăng ở Ấn Độ, quyên tặng hàng chục nghìn đô la Hồng Kông. Nhưng đồng tu phụ trách gây quỹ nhất định đòi phải thu được một số tiền nhất định thì mới đi cúng dường trai tăng. Trong khoảng thời gian này, vì cần dùng gấp nên mặt học muốn mượn dùng trước số tiền đã quyên góp trước đây từ đồng tu này, đồng thời hứa với người đó rằng trước khi người đó đi cúng dường trai tăng ở Ấn Độ nhất định trả lại. Xin hỏi cách làm như vậy liệu có phạm giới không? Phải gánh chịu nhân quả như thế nào?

Đáp: Bạn có thể trả lại số tiền này, họ tới bên đó cúng dường trai tăng không có chương ngại thì nhân quả này rất nhẹ, cũng sẽ không có quả báo không tốt gì. Nếu đến thời gian họ đi cúng dường trai tăng mà bạn không cách nào trả họ, hoặc là lúc trả chưa trả hết thì bạn phải chịu nhân quả càng nặng hơn. Đời này không trả hết thì đời sau vẫn phải trả. Luân hồi và nhân quả này, chúng tôi ở nước Mỹ có một vị bác sĩ, bác sĩ Brian Weiss, đây là vị bác sĩ nổi tiếng thế giới. Ông là bác sĩ khoa thần kinh, dùng phương pháp thôi miên chữa bệnh cho người khác, để họ có thể quay về đời quá khứ khi bị thôi miên sâu. Ông ấy học ngành khoa học, từ đó về sau ông ấy tin tưởng luân hồi, tin tưởng nhân quả. Tức là nói nợ mạng phải trả mạng, nợ tiền phải trả tiền, đời này không thể trả thì đời sau gặp phải vẫn phải trả. Hiện tại người đọc sách của ông rất nhiều, sách của ông nghe nói đã phiên dịch sang ngôn ngữ của hơn 30 quốc gia, lưu hành trên toàn thế giới. Người phương Tây gần đây đối với chuyện này, tin tưởng luân hồi, tin tưởng nhân quả báo ứng, đại khái có 1/3 người tin tưởng, tỷ lệ này đã rất lớn, đây là chuyện tốt.

Thực sự biết nhân quả báo ứng thì bạn sẽ biết được đời người trên thế gian này không có chuyện bị thiệt, không có chuyện chiếm lợi. Bạn chiếm được lợi, tương lai bạn vẫn phải trả cho người ta; tôi bị thiệt, không có chuyện bị thiệt, đời sau họ phải trả lại tôi. Hiểu được đạo lý này thì chắc chắn không có ý nghĩ chiếm chút lợi từ người khác nữa, tại sao vậy? Tôi không mắc nợ. Tôi nợ người khác, tôi luôn phải nghĩ cách để trả nợ, bạn biết khởi ý niệm này, ý niệm này tốt! Không biết điều này, luôn muốn chiếm chút lợi của người khác, tới sau cùng phải chịu thiệt lớn. Cho nên người xưa thường nói, người chiếm lợi sau cùng phải trả giá rất lớn, trả giá rất lớn này không biết là điều gì? Đọa ba đường ác, sau khi ra khỏi ba đường ác vẫn phải trả nợ. Giống như Ngũ Phiến Đề La vậy, bạn xem lúc đó khởi tâm bất thiện, lừa gạt thí chủ thiện tâm, lừa gạt tín đồ thiện tâm, sau này gặp quả báo nghiêm trọng như vậy, đó gọi là phải trả cái giá rất lớn, đây là sai lầm cực lớn.

Hỏi: Câu hỏi thứ 11, làm thế nào để đưa Phật pháp vào hoạt động của doanh nghiệp và quản lý nhân viên?

Đáp: Nếu bạn có suy nghĩ này là tốt! Trước tiên bạn photo Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên, để cho nhân viên của bạn, phải dẫn dắt như thế nào, bản thân ông chủ phải dẫn đầu; bản thân bạn không dẫn đầu thì hiệu quả rất ít. Ví dụ học Đệ Tử Quy, ông chủ học cùng nhân viên thì họ sẽ rất nghiêm túc. Trong gia đình cũng vậy, cha mẹ học cùng con cái thì con cái sẽ thu được hiệu quả. Nếu cha mẹ không học, bắt

con cái học, sau khi chúng học xong, đọc thuộc lòng rồi nói, cha mẹ không học mà bắt con học, cha mẹ lừa con. Chúng sẽ không tin tưởng. Nhân viên cũng như vậy, ông chủ dùng thứ này để kiểm chế tôi kiếm tiền cho ông; ông chủ cùng học thì không có lời nào để nói, cho nên trên làm dưới noi theo, đây là như lý như pháp. Ông chủ dẫn dắt mọi người cùng nhau học. Bạn bắt đầu từ những điều tôi nói, trước tiên học Đệ Tử Quy, rồi học Cảm Ứng Thiên, sau đó lại học kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, vậy thì doanh nghiệp của bạn là doanh nghiệp Phật pháp, doanh nghiệp Bồ-tát.

Hỏi: Câu hỏi thứ 12, làm thế nào để xử lý tốt mối quan hệ giữa gia đình và sự nghiệp?

Đáp: Chuyện này cũng rất đơn giản, bạn thực hành hai, ba thứ tôi vừa nói thì gia đình của bạn mỹ mãn, sự nghiệp của bạn cũng mỹ mãn. Thực hành Đệ Tử Quy, thực hành Cảm Ứng Thiên, thực hành Thập Thiện Nghiệp.

Hỏi: Lúc làm công khóa, ý niệm thường sanh khởi tà tri tà kiến. Càng muốn hàng phục thì ý niệm càng nhiều, xin hỏi nên làm như thế nào? Những ý niệm liệu có tội lỗi không?

Đáp: Ý niệm thực sự có tội lỗi, tà tri tà kiến thực sự có tội lỗi, phải làm sao? Bạn không cần hàng phục, bạn càng hàng phục nó sẽ càng nhiều. Bởi vì hàng phục là vọng niệm, vọng niệm không thể chế phục vọng niệm, phải hiểu đạo lý này. Dùng phương pháp gì chế phục vọng niệm? Dùng chánh niệm. Thế nào là chánh niệm? Niệm Phật chính là chánh niệm tốt nhất. Mình chỉ niệm Phật, không nghĩ đến vọng niệm. Lúc niệm Phật vọng niệm đề khởi, vọng niệm theo đó đề khởi, không cần để ý đến, liên tục niệm Phật, vọng niệm dần dần sẽ ít đi. Mới đầu mình niệm Phật thì vọng niệm rất nhiều, đó là tập khí vọng niệm nặng, sức mạnh rất lớn, câu Phật hiệu của mình không đề nó xuống được. Không đề xuống được cũng không sợ, thời gian dài tự nhiên sẽ đề xuống được. Không đề xuống được, bạn sợ nó, bạn muốn dùng phương pháp khác, vậy thì tốt rồi, sức mạnh của nó càng ngày càng lớn, sức mạnh niệm Phật của bạn càng ngày càng yếu, đó là sai lầm. Nhất định phải chuyên tâm niệm Phật, lại cầu xin tam bảo gia trì, cầu xin Bồ-tát gia trì. Hết lòng nỗ lực niệm Phật, nỗ lực đọc kinh, luôn tập trung vào chuyện này, không được để nó phân tán, như vậy là được.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, lúc lễ Phật, có lúc nhìn thấy hình tượng Phật Bồ-tát rất hung ác, mà trong lòng cảm thấy sợ hãi, xin hỏi là do nguyên nhân gì? Nên khắc phục như thế nào?

Đáp: Trong kinh đức Phật thường nói, cảnh chuyển theo tâm. Tại sao người khác nhìn thấy tượng Phật đều rất từ bi, bạn nhìn thấy tượng Phật lại hung ác? Nhất định là tâm bất thiện của chính mình biến hình tướng đó thành bất thiện, đây là sự thực. Giống như thí nghiệm nước của tiến sĩ Emoto Masaru, tâm bạn thiện, bạn nhìn thấy phản ứng kết tinh của nước là vô cùng đẹp đẽ; ý niệm của bạn bất thiện thì hiện tượng của nó rất xấu, đạo lý là giống nhau. Hiểu được đạo lý này sẽ biết được, bản thân chúng ta nhất định phải tu tâm thiện của chính mình. Tâm thiện, ý niệm thiện, lời nói hành vi thiện, đây chính là điều trong kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo nói với chúng ta, bạn sẽ không có thứ nào bất thiện. Điều ở trong cuộc sống thường ngày, trong đời nhân xử thế tiếp vật hết lòng tu hành, tu điều bất thiện của mình thành thiện là đúng rồi.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu trên mạng, có mười mấy câu hỏi. Câu hỏi đầu tiên là, xin hỏi bài vị của tổ tiên nhiều đời, tiếp theo có ba câu hỏi. Câu hỏi đầu tiên hỏi đó là chỉ riêng tổ tiên nhiều đời trong đời này hay là bao gồm tổ tiên nhiều đời nhiều kiếp?

Đáp: Là trong đời này, tổ tiên nhiều đời trước đây, chuyện này bạn cũng biết, người Trung Quốc trước đây có gia phả, trong gia phả có ghi chép; trước khi có gia phả vẫn chưa có ghi chép, đương nhiên cũng có tổ tiên. Đây là định nghĩa đầu tiên về tổ tiên nhiều đời. Nếu như nói nhiều đời nhiều kiếp của bản thân, vậy thì quá nhiều rồi, bạn xem hiện tại ngay cả người nước ngoài từ trong thời miên cũng chứng thực được, một người có đời trước, đời trước có khả năng đầu thai ở đất nước khác, dân tộc khác. Ngay cả tôn giáo tín ngưỡng cũng như vậy, đời này chúng ta tin Phật, có khả năng đời trước tin Kitô giáo, hoặc là tin tôn giáo khác. Từ đó biết được, tôn giáo nào cũng đều có quan hệ với chúng ta, dân tộc đất nước nào cũng đều có quan hệ với chúng ta. Ở trong Phật pháp nói, không phải chỉ riêng thế giới này, còn có hết thảy cõi nước chư Phật phương khác, phạm vi đó quá lớn. Nhiều đời nhiều kiếp chính là hết thảy chúng sanh mà Phật nói tới, cho nên Phật nói hết thảy chúng sanh đều là cha mẹ đời quá khứ của chúng ta, là chư Phật tương lai, phạm vi này lớn. Trong Giới Kinh nói “hết thảy người nam là cha ta, hết thảy người nữ là mẹ ta”, nhiều đời nhiều kiếp đều có quan hệ thân bằng quyến thuộc. Đây là thuộc về nhiều đời nhiều kiếp.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, nếu như bao gồm tổ tiên nhiều đời nhiều kiếp, vậy thì trong nhà mỗi người liệu có nên lập bài vị tổ tiên nhiều đời của cá nhân không?

Đáp: Bài vị đó không biết là cách lập như thế nào? Cho nên nói tới nhiều đời nhiều kiếp của mỗi người, chỉ có trong Phật pháp giảng một cách thấu triệt, giảng một cách viên mãn. Cho nên Phật pháp hồi hướng, sau cùng là hồi hướng cho pháp giới chúng sanh, vậy thì toàn bộ đều bao hàm trong đó. Thông thường chúng ta, đồng tu niệm Phật, bạn xem lúc tôi làm công khóa sớm tối mỗi ngày, tôi lập một bài vị là “Biên Pháp Giới Hư Không Giới Nhất Thiết Tôn Thân”. Tôi lập một bài vị như vậy, bài vị này đều bao gồm trong đó, khắp pháp giới hư không giới.

Hỏi: Nếu chỉ bao gồm tổ tiên đời này, liệu có thể chọn một người trong nhà làm đại diện để lập bài vị hay không?

Đáp: Chuyện này được, lúc trong nhà lập bài vị tổ tiên, một người trong số con cháu chúng ta, hoặc là anh chị em trong nhà cùng nhau cũng đều được.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai nói, kinh Kim Cang nói “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, nhưng chúng ta ở trong mộng làm hại chúng sanh, bởi vì họ là giả, cho nên sẽ không sanh ra tâm sân giận hay báo thù. Mà chúng sanh trong cảnh giới hiện thực lại sanh tâm sân giận, tại sao nói họ là hư huyền không thật?

Đáp: Hư ảo không thật này là thật, tại sao hư ảo không thật, bạn cho rằng là chân thật? Đây chính là vọng tưởng phân biệt chấp trước, chỉ cần bạn có vọng tưởng, nói cho bạn biết, đó chính là thật. Tại sao là thật? Bạn coi đó là thật thì đó là thật. Nếu bạn ngay cả liên tưởng đều không có, vậy thì mới là “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”. Cho nên “phàm những gì có tướng đều là hư vọng” là cảnh giới Bồ-tát, còn không phải là cảnh giới A-la-hán, A-la-hán vẫn chưa tới, là cảnh giới Bồ-tát, đó là nói lời thật với bạn.

Thế giới hiện nay của chúng ta là hư vọng, tại sao bạn còn tranh với người ta? Nếu bạn là hư vọng thì cạnh tranh không còn nữa, đấu tranh cũng không còn nữa, đối lập cũng không còn nữa, tham sân si mạn cũng không còn nữa. Bạn thực sự làm được “không tướng ta, không tướng người, không tướng chúng sanh, không tướng thọ giả”, tiến thêm một bước nữa là “không thấy ta, không thấy người, không thấy chúng sanh, không thấy thọ giả” thì bạn là Bồ-tát thực sự, bạn thực sự giác ngộ rồi. Cho nên đại sư Vĩnh Minh nói rất hay: “trong mộng rõ ràng có sáu đường”, bạn đều coi chúng sanh lục đạo ở trong mộng là thật; “giác rồi rỗng lặng không đại thiên”, “phàm những gì có tướng đều là hư vọng” đó là tỉnh mộng rồi, giác ngộ rồi. Lúc nào bạn thoát khỏi lục đạo luân hồi, quay đầu nhìn lại lục đạo luân hồi, đó là hư vọng; hiện tại bạn ở trong đó vẫn chưa thoát ra, bạn không biết nó là hư vọng, bạn luôn coi

nó là thật. Cho nên bạn tạo nghiệp ở đây, bạn thọ quả báo ở đây, là đạo lý như vậy. Thực sự giác ngộ rồi, không tạo nghiệp nữa thì bạn mới có thể thoát khỏi, niêm Phật vắng sanh mới có sự nắm chắc, cuộc sống hiện tại của bạn mới tự tại. Sự tự tại này chính là điều mà bình thường chúng ta nói tới, bạn chắc chắn không có áp lực, tinh thần không có áp lực, thân thể cũng không có áp lực, bạn không có âu lo, không có phiền não, bạn không có được mất, như vậy mới thực sự gọi là tự tại.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, lúc không muốn tiếp nhận lời mời của người khác, tìm một lý do để từ chối để đối phương không cảm thấy mất mặt, như vậy có coi là nói dối không?

Đáp: Giới luật có khai già trì phạm, bạn nhất định phải học tốt nó thì bạn mới hiểu được nên áp dụng giới luật như thế nào vào trong cuộc sống thường ngày, cho nên nó không phải là cứng nhắc. Giống như có khai duyên này, đây là khai giới, không phải là phạm giới. Bạn không có tâm lừa gạt họ trong ấy, không khiến họ bị tổn hại thì không có vấn đề. Nếu như nói dối chắc chắn khiến đối phương bị tổn hại thì điều này có tội lỗi.

Hỏi: Đức Phật nói tất cả chúng sanh hữu tình vốn là Phật, xin hỏi vì nhân duyên gì khiến nhiều chúng sanh thoái chuyển thành phàm phu như vậy?

Đáp: Vấn đề này bạn đọc kinh Lăng-nghiêm sẽ rõ, nếu tôi nói với bạn thì hai tiếng đồng hồ cũng nói không rõ ràng, đọc kinh Lăng-nghiêm, trong kinh Lăng-nghiêm có nói tới vấn đề này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, rất nhiều người cho rằng niêm Phật sanh Tây Phương là chuyện sau khi chết, đời này không có được lợi ích rõ rệt, cho nên tụng thêm kinh Nhất Thiết Như Lai Tâm Bí Mật Toàn Thân Xá-lợi Bảo Khiếp Ấn Đà-la-ni và các loại chú khác, xin hỏi kinh này liệu thực sự có tác dụng thông dụng như vậy không?

Đáp: Tôi chưa từng nghe nói nên tôi không biết. Chuyện tôi biết là, niêm Phật trước mắt có thể đạt được lợi ích không thể nghĩ bàn, tuyệt đối không phải là nói sau khi chết đi. Bạn nói đời này không có được lợi ích rõ rệt, tôi đời này đã đạt được lợi ích rất rõ rệt. Tại sao bạn không thể đạt được, tôi lại có thể đạt được? Bạn suy ngẫm thử xem.

Hỏi: Câu hỏi thứ sáu, có người nói ăn đồ cúng đã cúng cho Phật Bồ-tát thì không sao, đồ cúng cho quỷ thần, nếu người ăn nhiều sẽ trở thành ngục, có chuyện

như vậy không? Nếu như một lần pháp hội tổ chức xong, có rất nhiều đồ cúng không có ai ăn thì liệu có lãng phí quá không? Nên xử lý như thế nào?

Đáp: Nếu như nói rất nhiều đồ cúng của các bạn không có ai ăn thì có thể đưa tới cho tôi ăn, các bạn đều sợ trở thành ngốc, tôi thì không. Các bạn không ăn mới ngốc, tôi ăn vào thì không ngốc. Những thứ này sau khi cúng xong, bạn gửi thử xem mùi vị của nó không thay đổi thì có thể ăn. Nếu mùi vị của nó hỏng rồi thì không vệ sinh, quan sát về mặt vệ sinh thì thời gian không dài, nó sẽ không hư được. Nếu vào mùa hạ rất nóng, có một số món rất nhanh có mùi ôi thiu, vậy thì ăn vào không tốt cho thân thể. Nếu bạn biết vệ sinh thì vấn đề sẽ được giải quyết, không liên quan đến quỷ thần.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, trên người mẹ con có chúng sanh quấy nhiễu dựa thân, lập bài vị cho họ ở Đông Thiên Mục Sơn, có một số người đã rời đi, nhưng có một số người dù thế nào cũng không chịu rời đi, quấy nhiễu mẹ con niệm Phật, hỏi họ có yêu cầu gì thì họ không nói. Xin hỏi nên làm thế nào để giúp đỡ họ, để mẹ con yên tâm niệm Phật?

Đáp: Đây đều là oan oan tương báo, nguyên nhân là oan oan tương báo, chuyện này ở trong nước, ở nước ngoài chúng tôi gặp được rất nhiều, nhưng đa số đều sẽ tiếp nhận điều giải, đều sẽ rời đi. Thiếu số không bằng lòng rời đi, đó là oán hận của họ quá sâu. Quá sâu thì phải đáp ứng điều kiện cho họ nhiều một chút, cố gắng thương lượng, họ đòi nhiều thì cho họ nhiều một chút, dù sao bản thân cũng không chịu thiệt. Ví dụ nói thông thường bạn thương lượng điều kiện với họ, tụng cho họ 100 bộ, đa phần quỷ thần ưa thích kinh Địa Tạng, ưa thích kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, thương lượng với họ, tụng 100 bộ hồi hướng cho họ. Họ nói 100 bộ cũng không được, 200 bộ có được không? Từ từ tăng thêm thì họ sẽ hài lòng, tới lúc họ hài lòng thì bạn nghiêm túc đi làm.

Bạn phải biết được trong kinh đã nói rất rõ ràng với chúng ta, tụng kinh, niệm Phật hồi hướng cho quỷ thần, bảy phần công đức thì họ chỉ được một phần, người tụng kinh, người niệm Phật đạt được sáu phần còn lại. Cho nên bản thân được sáu phần công đức, họ được một phần. Lúc niệm nhất định phải rất chân thành, đích thực là niệm cho họ, vậy thì công đức họ đạt được sẽ rất thù thắng. Cho nên phải biết, tụng bảy bộ họ mới được một bộ, tụng 70 bộ thì họ mới được 10 bộ. Cho nên cố gắng thương lượng với họ, đều sẽ đáp ứng. Nói rõ với họ, nếu họ không đáp ứng, đôi bên chúng ta đều khổ. Hôm nay anh tới gây phiền phức cho tôi, tôi không cam lòng,

không tình nguyện, đời sau tôi lại tìm tới anh, oan oan tương báo bao giờ mới dứt, đôi bên đời kiếp kiếp đều đau khổ, hà tất như vậy? Nói rõ ràng, nói tường tận, thông thường đều sẽ tiếp nhận.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo nói, nhân dịp sinh nhật lần thứ 80 của ân sư có đồng tu đã đặc biệt đặt làm bình bát bằng inox để kết duyên với đại chúng. Xin hỏi bát này có thể dùng để đựng đồ không?

Đáp: Có thể đựng đồ, nhưng không được đựng đồ dơ, vậy thì được. Ví dụ thông thường đựng những thứ khô, những thứ như trái cây sấy khô đều được. Có thể coi nó như bát bình thường để sử dụng, có thể sử dụng.

Hỏi: Người không học Phật liệu có thể sử dụng không?

Đáp: Có thể, cũng có thể sử dụng.

Hỏi: Lúc sử dụng liệu có thể đựng thức ăn mặn không?

Đáp: Bình bát này cũng có thể sử dụng đựng thức ăn mặn, chúng ta không cần quá để ý những điều này. Đây là thế nào? Đây đều là xuất phát từ cung kính. Nếu chúng ta cung kính tam bảo, chúng ta không đựng đồ mặn, không đựng đồ dơ, đồ lung tung, đây là xuất phát từ tâm cung kính. Nếu hiện nay thế giới này nói dân chủ tự do mở cửa bình đẳng, vậy thì đồ gì cũng đều có thể đựng, ai cũng không dám can thiệp bạn. Chuyện này không có bất kỳ điều luật nào chế tài, nhất định phải hiểu điều này.

Hỏi: Thứ chín, chúng con chuẩn bị lưu hành giảng ký của ân sư thông qua nhà xuất bản chính thức. Xin hỏi, câu đầu tiên, nhà xuất bản xuất bản sách đều phải yết giá, pháp âm của ân sư xuất bản liệu có thể yết giá không?

Đáp: Có thể, mặc dù chúng tôi là tặng để kết duyên, nhưng có rất nhiều người mang đi buôn bán. Người ta tới nói với tôi, tôi nói cũng tốt, giúp đỡ họ kiếm chút tiền trang trải cuộc sống cũng được. Điều tốt, chỉ cần họ bán, có người mua là được.

Hỏi: Tiếp theo nói, liệu trang bản quyền có thể viết là “không có bản quyền, hoan nghênh lưu hành” hay không?

Đáp: Nên viết như vậy, hoặc có người viết là “sở hữu bản quyền, hoan nghênh lưu hành” cũng được. Mục đích chỉ cần không hạn chế, không chướng ngại lưu hành, đây chính là chuyện tốt.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, chúng con căn cứ theo khai thị gần đây của ân sư, hy vọng hội tập thành một quyển sách nhỏ, tên là Sách Ba Góc Rễ Giáo Dục Nhất Định Phải Đọc (tôi còn chưa nghĩ tới vấn đề này). Nội dung bao gồm nguyên văn của năm quyển Đệ Tử Quy, Liễu Phàm Tứ Huán, Cảm Ứng Thiên, Du Tịnh Ý Công Ngô Táo Thần Ký và kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo. Thuận tiện cho đồng tu học tập và thực hành, không biết liệu có được không?

Đáp: Có thể, sách này không nên gọi là “Ba Góc Rễ Giáo Dục”, đặt là Ba Góc Rễ Giáo Dục thì người ta không hiểu. Sách này có thể gọi là giáo dục nền tảng truyền thống, Giáo Dục Nền Tảng Truyền Thống Trung Quốc Nhất Định Phải Đọc, không cần chữ “sách” nữa, “nhất định phải” là được rồi. Giáo dục truyền thống Trung Quốc là Nho Thích Đạo, đây là căn bản của tam giáo, có thể làm, năm loại sách này đều tốt.

Hỏi: Câu hỏi thứ 11, xin hỏi chúng xuất gia có thể mặc trang phục của tại gia không?

Đáp: Tốt nhất là không nên mặc như vậy, như vậy không tốt. Bởi vì chúng xuất gia muốn mặc trang phục tại gia, tại sao vậy? Thuận tiện bạn tạo nghiệp. Nếu bạn vô khách sạn, người khác nhìn thấy bạn mặc trang phục xuất gia mà vô khách sạn, đôi mắt của mỗi người đều nhìn vào bạn, bạn sẽ ngại ngùng. Nếu bạn đổi trang phục, bạn tạo tội nghiệp này thì không tốt, vẫn nên mặc trang phục xuất gia. Vốn không biết trang phục xuất gia hiện nay chúng ta mặc là trang phục tại gia vào thời nhà Minh; trang phục xuất gia thực sự là ca-sa, ba y mới là trang phục xuất gia. Bạn xem Thích-ca Mâu-ni Phật năm đó tại thế, ba y một bát, đó là trang phục xuất gia.

Trang phục của người xuất gia chúng ta hiện nay là trang phục tại gia vào thời Minh, tại sao lại mặc trang phục này? Nhà Minh mất nước, lúc nhà Thanh tiến vào Sơn Hải Quan, Hồng Thừa Trù đã ký một hiệp ước với chính quyền Mãn Thanh, trong đó có một điều, người tại gia đầu hàng, người xuất gia không đầu hàng. Cho nên người tại gia mặc trang phục Mãn Thanh của họ, người xuất gia vẫn mặc trang phục thời Minh, người xuất gia không đầu hàng, có một điều khoản như vậy. Cho nên người xuất gia mặc trang phục thời Minh. Trang phục thời Minh, tại gia và xuất gia có gì khác nhau? Trang phục tại gia đều thêu hoa. Các bạn xem giống như hát kịch, lúc xem kịch, trang phục mà họ mặc đều có thêu hoa; xuất gia mặc trang phục mộc, không có hoa văn, khác biệt ở chỗ này, giản dị, phải biết đạo lý này. Cho nên có người đề nghị nên sửa trang phục, người xuất gia cũng có thể mặc vest, mặc trang

phục hiện đại, về lý mà nói thì nói thông được, nhưng về hình thức mà nói thì rất bất lợi. Không phân biệt được tăng tục, tiện cho bạn tạo tội nghiệp, rất bất lợi, rất không tốt đối với hình tượng của Phật giáo. Chúng ta nhất định phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi thứ 12, có chúng xuất gia mặc ca-sa màu trắng, xin hỏi liệu có đại biểu cho ý nghĩa đặc biệt nào đó không?

Đáp: Có, có ý nghĩa. Trong kinh Pháp Diệt Tận nói, lúc Phật pháp sắp diệt tận, ca-sa sẽ biến thành màu trắng. Mặc màu trắng đại biểu Phật pháp sắp diệt vong rồi, trong kinh có cách nói như vậy. Cho nên họ mặc ca-sa màu trắng, liệu có phải là nhắc nhở chúng ta Phật pháp sắp diệt hay không? Có phải là ý nghĩa này hay không thì tôi không rõ, có thể đi hỏi họ thử.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, người hỏi nói lúc tụng kinh xuất hiện hiện tượng đọc sai câu chữ thì liệu có tội lỗi không?

Đáp: Trong này có cố tình, vô ý, tốt nhất là trước khi tụng kinh, trước tiên nhất định phải tỉ mỉ đọc qua một lần. Nếu gặp phải chữ khó không biết thì tra tự điển, chú thích âm đọc, chuyện này không thể thiếu được, đây là phải cẩn thận. Không thể nói lúc tôi đọc kinh, chữ sai trong đó, rất nhiều chữ không biết, tôi cũng đọc vội vàng qua loa, đó là đại bất kính. Ấn tổ nói “một phần thành kính được một phần lợi ích”, trước tiên cung kính tra những từ lạ ở trong đó ra, chú thích âm đọc, vậy là đúng, đây cũng là sự cung kính khi chúng ta đọc kinh.

Hỏi: Tiếp theo là một câu hỏi của đồng tu Mỹ, người hỏi nói, mẹ con gần đây đột quy, đi lại bất tiện, đệ tử đặc biệt xin nghỉ công việc ở Mỹ, về Hồng Kông làm việc, ở gần để chăm sóc bà, đồng thời hy vọng giúp đỡ bà học Phật. Xin hỏi có phương pháp gì có thể giúp đỡ mẹ con tiến vào cửa Phật, nghe kinh niệm Phật?

Đáp: Tốt nhất là đĩa giảng kinh ở đạo tràng chúng ta rất nhiều, bạn có thể tìm một số đĩa tương đối dễ hiểu một chút, mang về cho mẹ bạn xem trước, để bà dần dần hiểu được thì bà sẽ học Phật. Tốt nhất là cho bà xem đĩa nào? Mẹ bạn tuổi tác cũng lớn rồi, sức khỏe không tốt, xem tiểu viện Sơn Tây. Để bà xem những đĩa này, bà xem xong nhất định sẽ cảm động. Bà cũng sẽ hy vọng dần dần học kinh giáo. Xem những đĩa này trước, xem những câu chuyện cảm ứng trước, như những thứ về luân hồi của phương Tây do cư sĩ Chung Mậu Sâm giảng, cho bà xem những thứ này trước, nghe câu chuyện. Nghe giảng kinh có thể chưa tiếp nhận được, trước tiên để bà nghe câu chuyện, nghe những thứ này, dần dần dẫn dắt bà.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, đây là câu hỏi của đồng tu Hồng Kông, bản thân con cảm thấy có tà ma đeo bám, xin hỏi là do nguyên nhân gì? Nên phá giải như thế nào?

Đáp: Vấn đề này chúng tôi đã giải đáp rất nhiều, đây chính là có quỷ thần dựa thân. Tình huống quỷ thần dựa thân rất phức tạp, có một số là số thời gian rất ngắn, truyền đạt tin tức; có một số là nghiệp báo của chính mình, họ tới gây phiền phức cho bạn, dựa vào thân bạn, rất nhiều năm không rời đi. Lúc mới đầu, bởi vì tinh thần và thể chất của bạn không giống nhau, lúc còn trẻ tinh thần của bản thân rất tràn trề. Lúc khí rất thịnh thì họ trốn trong thân thể của bạn, họ không dám động, bạn sẽ không phát hiện ra, cảm thấy không có chuyện gì. Tới khi vận khí của bạn suy yếu, thể lực cũng suy yếu thì họ sẽ khởi tác dụng, bạn sẽ cảm thấy họ có trở ngại. Đây là hiện tượng rất phổ biến, đều cần điều giải, phải cố gắng điều giải.

Phải biết hết thảy chúng sanh đều có quan hệ nhiều đời nhiều kiếp với chúng ta trong quá khứ, đời này chưa đắc tội người khác, đời quá khứ khó tránh không đắc tội người khác, không thiếu nợ người khác. Oán hận của họ rất sâu, họ không chịu từ bỏ, nhất định phải tới báo thù, nguyên nhân đa phần đều là như vậy. Cho nên nhất định phải dùng thành ý, tâm chân thành điều giải với họ. Có thể hỏi họ tên là gì? Trước đây chúng ta có khúc mắc gì? Hỏi rõ ràng, họ sẽ nói. Sau khi hiểu được, chúng ta có thể lập bài vị cho họ, bạn không hỏi rõ ràng thì bạn không dễ lập bài vị; hỏi rõ ràng, lập bài vị cho họ. Hoặc là ở trong nhà, hoặc là ở đạo tràng, lập bài vị để siêu độ họ, để giúp đỡ họ. Hy vọng họ cũng có thể rời khỏi ác đạo, cũng có thể niệm Phật cầu sanh Tịnh độ, đem oan gia biến thành đồng tham, đồng học của chính mình, như vậy là được. Đa số đều chịu tiếp nhận, đều có thể tiếp nhận, đều có thể hóa giải.

Từ chỗ này cũng tăng trưởng nhận thức của chúng ta đối với luân hồi, nhân quả báo ứng, chúng ta thực sự hiểu được chuyện này là thật. Đối với tu hành của chính mình có sự giúp đỡ rất lớn, đối nhân xử thế tiếp vật không dám kết oán với người khác, biết được kết oán phía sau có quả báo, quả báo là đời đời kiếp kiếp, là chuyện rất phức tạp. Trong kinh đức Phật giảng rất rõ ràng, rất thấu triệt, giảng tình hình quả báo này, gọi là “khi nhân duyên gặp nhau, quả báo vẫn phải nhận”. Cho nên khởi tâm động niệm, lời nói hành vi không thể không thận trọng. Sau khi hiểu được đạo lý này, khởi tâm động niệm của chúng ta đối với hết thảy mọi người đều là ý thiện, không có ý ác. Niệm niệm giúp đỡ chúng sanh, chắc chắn có lợi ích. Nếu niệm niệm chướng ngại người khác, thuận tiện chính mình thì phiền phức rất lớn, tuyệt đối không phải là chuyện tốt. Cho nên niệm niệm thành tựu người khác, thành toàn

việc tốt của người, không thành toàn việc xấu của người. Mọi nơi luôn thuận tiện cho người khác, thực sự là thuận tiện cho chính mình; mọi nơi luôn trở ngại người khác, khiến cho bản thân đời đời kiếp kiếp không như ý, vậy thì sai lầm rồi.

Xã hội hiện nay, có rất nhiều người học Phật hiểu được đạo lý này, nhưng lúc có chuyện xảy ra, tại sao họ lại mê hoặc? Đa số họ không mê hoặc, chỉ là không buông xuống được thể diện, thể diện chịu thiệt thật lớn! Chúng ta phải thực sự biết được chuyện này. Cho nên những điều này, thật ra mà nói thì sự cầu học thế gian và xuất thế gian, học vấn chưa đến nơi đến chốn. Bạn xem người xưa nói, “khi học vấn sâu thì ý khí bình”, các bạn xem thử Thích-ca Mâu-ni Phật có cần thể diện không? Không cần! Thích-ca Mâu-ni Phật không cần thể diện thì ngài mới có thể phổ độ chúng sanh. Không lão phu tử có cần thể diện không? Không cần, Thánh nhân không cần thể diện, hiền nhân không cần thể diện, quân tử không cần thể diện; ai cần thể diện? Tiểu nhân cần thể diện. Cho nên thánh hiền đối với bất kỳ người nào đều có thể cúi đầu, vậy thì họ mới có được sự tôn kính của đại chúng. Có thể thấy rằng, cúi đầu thì được người khác tôn kính, còn ưa thích thể diện, không chịu cúi đầu thì sau lưng bị người khác phê bình.

Cho nên có người hỏi tôi, thưa pháp sư, thầy làm thế nào để đoàn kết chín tôn giáo ở Singapore? Nói cho các bạn biết, không cần thể diện thì đoàn kết cùng nhau. Mỗi tôn giáo tôi đều viếng thăm, tôi đều tới dập đầu, tôi nhìn thấy thần của họ thì tôi đều lạy, tôi nhìn thấy kinh điển của họ thì tôi đều cung kính, họ nhìn thấy đều hoan hỷ, như vậy mới có thể kết giao bạn bè. Nói tôi cao hơn bạn, bạn không bằng tôi thì vĩnh viễn không kết giao được bạn bè, vậy thì đôi bên vĩnh viễn đối lập. Cho nên hiện tại động loạn, xung đột của thế giới này nhiều như vậy, rất dễ giải quyết, chỉ cần buông xuống thể diện thì vấn đề liền được giải quyết. Mọi người đều ngại vì thể diện, đôi bên đều không chịu cúi đầu, vấn đề này nghiêm trọng, biết bao người chịu khổ. Chỉ cần một bên buông xuống thể diện, xin lỗi đối phương, không phải vấn đề liền hóa giải sao, đâu có phiền phức như vậy? Chuyện phức tạp, phiền phức nhất, phương pháp giải quyết lại dễ dàng nhất. Cho nên thánh nhân biết được đạo lý này. Được rồi, hiện tại đã hết thời gian.